

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK**JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. v právní věci žalobce **M. V.**, zastoupeného Mgr. Petrem Šimkem, advokátem AK Jurkovičová & Šimek se sídlem ve Zlíně, Zarámí 4077, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel**, se sídlem v Praze 4, Budějovická 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 22.5.2013 č.j. 21658-2/2013-900000-304.4., ve věci správního deliktu,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 22.5.2013 č.j. 21658-2/2013-900000-304.4, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Celního úřadu pro Olomoucký kraj ze dne 1.3.2013 č.j. 2616-3/2013-580000-12, jímž byla žalobci uložena sankce pokuty ve výši 150.000 Kč za správní delikt podle ust. § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, v platném znění.

V podané žalobě žalobce namítl tyto žalobní body:

- 1) Podle žalobce se jedná o souběh trestného činu a správního deliktu, takže projednáním správního deliktu a uložením pokuty došlo k porušení zásady *ne bis in idem* (případně překážky *rei iudicata*), a to s ohledem na ustanovení čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod a čl. 4 Protokolu 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobce poukázal na zásadu *analogie legis* (ust. § 94 zákona č. 200/1999 Sb., o přestupcích, v platném znění – dále jen zákon o přestupcích). Podle žalobce je zřejmá podobnost skutkových vět ve výrocích rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tj. Celního úřadu pro Olomoucký kraj a usnesení státního zástupce o podmíněném zastavení trestního stíhání žalobce. Podle žalobce není podstatná právní kvalifikace, tj. vymezení skutku, ale podstatný je popis skutku a jeho slovní vymezení ve výroku rozhodnutí. Zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1990 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, v platném znění (dále jen zákon o povinném značení lihu) je v podstatě podpurným předpisem k zajištění správy spotřební daně z lihu a líh podle něj musí být značen kontrolní páskou nejpozději před uvedením do volného daňového oběhu, což není nic jiného než fyzické vyskladnění z daňového skladu. Z toho žalobce dovozuje, že zákon o povinném značení lihu chrání společný zájem (objekt) jako ust. § 240 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v platném znění (dále jen trestní zákoník). Také na základě tohoto argumentu lze jednoznačně dovozovat totožnost chráněného zájmu, jakož i projednávaného skutku, který byl již projednán v trestním řízení.
- 2) Správní orgány nekriticky přijaly za svá skutková zjištění policejního orgánu a opírají se pouze o důkazy – protokol domovní prohlídky, protokoly o zkouškách – analýza vzorků, záznam o předání věci, zpráva Policie ČR. Správní orgány nerozlišovaly mezi alkoholem skladovaným v prostorách obydlí žalobce a alkoholem určeným pro osobní spotřebu. Pokud by kontrolu provedl celní úřad, k podstatné části lihovin by se nikdy nedostal, neboť by nemohl vstoupit do obydlí, ale pouze do prostor skutečně určených k podnikání. Destiláty neurčené k podnikání byly přitom v nezanedbatelném množství (v rozhodnutí celního úřadu označen položkami č. 8, 9, 10, 11) a byly výsledkem pěstitelského pálení již v historicky dřívější době, jakož byly osvobozeny od povinnosti značit podle ust. § 4 písm. e) zákona o povinném značení lihu. Některý líh (konkrétně položky v rozhodnutí celního úřadu označené jako 17, 18, 19, 20) byl vyroben před účinností zákona o povinném značení lihu a ust. § 33 tohoto zákona se dotýkalo jen podnikatelských subjektů. Zákon také nepůsobil zpětně a netýkal se lihovin v domácnostech. Lihoviny vystavené v sekretáři obývacího pokoje z logiky věci neslouží k podnikání. Správní orgány pochybily při prokazování skutečného stavu věci a jejich rozhodnutí nevycházejí z objektivní skutečnosti. Bylo namíště aplikovat ust. § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen správní řád) a přihlídnout i k okolnostem svědčícím ve prospěch účastníka. Žalobce rovněž zpochybnil argumentaci žalovaného ohledně výpovědi manželky žalobce a syna, na něž žalovaný odkazuje a jejichž obsah je uveden v usnesení o zahájení trestního stíhání. Jedná se o nepřipustně předestřené výpovědi učiněné na úřední záznam podle § 158 odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v platném znění (dále jen trestní řád) a nikoli o výpovědi svědků po zahájení trestního stíhání žalobce. Žalobce rovněž zpochybnil tvrzení žalovaného, že žalobce podal daňové přiznání k lihovinám, které byly produktem pěstitelského pálení, a tím vyloučil, že by tento líh pocházel z pěstitelského pálení. Žalobce namítl, že produkty pěstitelského pálení nejsou

osvobozeny od spotřební daně z lihu, ale naopak této dani podléhají [§ 70 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, v platném znění (dále jen ZSD)], jsou však osvobozeny od povinnosti značení kontrolní páskou.

- 3) Žalovaný nepřiléhavě argumentuje čl. II zákona o povinném značení lihu (novela provedená zákonem č. 289/2009 Sb. – týká se obalů menších než 0,2 l), neboť toto ustanovení nabylo účinnosti dnem 1.10.2009, a proto z něj nelze dovozovat trestně správní odpovědnost žalobce.
- 4) Tvrzení žalovaného, že lihovina „Tajemství bylinek“ je uskladněna ve skladu celního úřadu, nedokazuje to, že lihovina byla zajištěna při domovní prohlídce u žalobce.
- 5) Žalovaný se nevypořádal s prokázáním naplnění pojmu „neoprávněné nakládání s neznačeným lihem“. Prokázání neoprávněnosti nespočívá podle žalobce pouze v prokázání skladování či prodeje. Žalovaný se nevypořádal ani s prokázáním pojmu „neoprávněné nakládání s kontrolními páskami“. Uložení kontrolní pásky do šuplíku nezakládá neoprávněnost nakládání s ní. Povinnosti s nakládáním kontrolními páskami stíhají podle zákona o povinném značení lihu toliko držitele, tj. registrovanou osobu. Žalobce nemůže odpovídat za to, jakým způsobem a jakým lepidlem výrobce kontrolní pásku na spotřebitelské balení umístí, resp. přilepí. Správní orgány obou stupňů opomenuly uvedení právní povinnosti, které se měl žalobce dopustit tím, že v šuplíku skladoval 8 ks kontrolních pásek.
- 6) Zákon o povinném značení lihu sice neuvádí jako korektiv pro uložení pokuty majetkové a osobní poměry účastníka řízení, nicméně žalobce odkázal na platnou judikaturu a zdůraznil, že výše uložené pokuty je pro něj zcela nepřiměřená a likvidační. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nepoužil konkrétní rozbor závažnosti a následků jednání žalobce, pouze poukázal na maximální výši pokuty, kterou lze uložit v částce 5.000.000,- Kč. Nebylo přitom prokázáno, že by byl jednáním žalobce poškozen chráněný zájem, tj. zdraví spotřebitele. Líh byl stažen z dispozice žalobce a není jej možno uvádět do oběhu. Správní orgány obou stupňů uložily pokutu mechanicky ve výši, která odpovídá škodě vzniklé na spotřební dani, jinak je jejich úvaha nepřezkoumatelná. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí rozebral nepříznivou zdravotní a příjmovou situaci žalobce, ale fakticky se to v rozhodnutí celních orgánů neodrazilo. Pro žalobce by byla dostatečnou sankcí i pokuta ve výši cca desetin doměřené spotřební daně, neboť majetkovou újmou je pro něj zbavení vlastnického práva k předmětnému lihu, jehož propadnutí bylo vysloveno.
- 7) Podle zákona o povinném značení lihu pojem líh musí nutně zahrnovat pouze líh ve spotřebitelském balení a nijak jinak, takže líh nemůže být nikdy neznačený podle ust. § 2 písm. s) bod 6 zákona o povinném značení lihu, protože takový líh není lihem. Podle žalobce není možné ukládat sankce v případech, kdy není jednoznačně a nepochybně vyložen obsah základních definic, na kterých stojí posouzení trestní odpovědnosti účastníka. Označené zákonné ustanovení obsahuje podle žalobce interpretační nejasnosti.
- 8) Žalobce pro případ, že soud dospěje k závěru, že nejsou dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí, navrhl, aby soud od uložení trestu upustil nebo jej snížil v mezích zákonem dovolených jako zjevně nepřiměřený.

Žalovaný ve vyjádření uvedl k jednotlivým žalobním bodům následující:

- K bodu ad. 1): Zásadu *ne bis in idem* nelze v daném případě použít, neboť předpokladem jejího použití je, aby se jednalo o skutkově totožná jednání, což se v daném případě nestalo. V rámci trestního stíhání byl žalobce obviněn ve věci

porušení právem chráněného zájmu společnosti, jímž je zájem státu na řádné evidenci a výběru daní. Napadené rozhodnutí se však týká skutku, který spočíval v nakládání s nezačteným lihem a kontrolními páskami ve smyslu zákona o povinném značení lihu, jehož následkem bylo porušení zájmu společnosti na zabezpečení prodeje kvalitního lihu pocházejícího z legální výroby. Funkcí kontrolní pásky je identifikace výrobce předmětné lihoviny nejen za účelem kontroly zdanění, ale také zajištění legální výroby, která prochází kontrolními mechanismy a jejímž produktem je nezávadná lihovina. Chráněné společenské zájmy jsou tak v obou případech odlišné, a proto se nemůže jednat o totožnost skutku. Podle žalovaného se jedná o dva skutky, tj. dvě odlišná jednání se dvěma odlišnými následky. První skutek spočíval ve vědomém neevidování dokladů o původu z boží, nezaplacení spotřební daně a záměrném nepodávání daňového přiznání k dani z lihu, jehož následkem bylo porušení zájmu na řádné evidenci a výběru daní. Druhý skutek spočíval v nakládání s nezačteným lihem a kontrolními páskami ve smyslu zákona o povinném značení lihu, jehož následkem bylo porušení zájmu na zabezpečení prodeje kvalitního lihu pocházejícího z legální výroby. Žalovaný podotkl, že kontrolní páska má funkci výhradně kontrolní, kdy musí jedinečným způsobem identifikovat konkrétní spotřebitelské balení lihu tak, aby byl zřejmý původ lihu a zejména to, že se jedná o legálně vyrobený líc v souladu s platnými předpisy. Porušení povinnosti značení lihu nelze podřadit pod skutkovou podstatu trestného činu zkrácení daně a poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 trestního zákoníku.

- K bodu ad. 2): Vybrané výrobky celní orgány posuzovaly v souladu s ust. § 32 odst. 2 ZSD, tj. vycházely ze skutečnosti, že žalobce je osobou samostatně výdělečně činnou podnikající v místě bydliště, a proto zde byly vybrané výrobky také skladovány. Jedná se o nakládání s lihem ve smyslu ust. § 2 písm. p) zákona o povinném značení lihu. Pochybnost žalovaného, že část předmětných vybraných výrobků zajištěných žalobci je produktem pěstitelského pálení, je založena na ust. § 4 ZSD, podle kterého je v případě výroby vybraných výrobků plátcem daně oprávněný výrobce, tj. provozovatel pěstitelské pálenice a nikoliv pěstitel.
- K bodu ad. 3): Argumentace žalovaného čl. II zákona o povinném značení lihu, ve znění účinném od 1.10.2009 je zcela namístě, neboť v době zajištění vybraných výrobků u žalobce bylo toto ustanovení účinné a tudíž lze z jeho porušení vyvodit trestně správní odpovědnost žalobce.
- K bodu ad. 4): K námitce týkající se lihoviny „Tajemství 11 bylinek“ odkázal žalovaný na protokol Policie ČR o domovní prohlídce ze dne 12.2.2011, v němž je pod položkou č. 7 tato lihovina uvedena. O obsahu protokolu o domovní prohlídce žalovaný nemá důvod pochybovat.
- K bodu ad. 5): Žalovaný má za to, že se řádně vypořádal s odůvodněním neoprávněnosti nakládání s lihem a kontrolními páskami tím, že žalobci prokázal nakládání (skladování a prodej) s lihem, který nebyl značen kontrolní páskou a dále nakládání (skladování) s kontrolními páskami, aniž by byl k tomu oprávněn. Ve smyslu ust. § 2 písm. p) zákona o povinném značení lihu je nakládáním s lihem mj. jeho prodej a skladování. Ve smyslu ust. § 2 písm. r) téhož zákona je nakládáním s kontrolní páskou nebo jejím padělkem kromě jiného skladování. Naplnění skutkové podstaty ust. § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu nastane pouhým prokázáním neoprávněného nakládání s kontrolními páskami, jímž se rozumí kromě jiného také skladování. Celním orgánům je z vlastní činnosti známo, že žalobce není výrobcem, dovozcem ani

provozovatelem daňového skladu, tedy osobou registrovanou ve smyslu § 7 zákona o povinném značení lihu, takže nebyl oprávněn s kontrolními páskami nakládat.

- K bodu ad. 6): Správní orgán I. stupně v rámci správního řízení oslovil bankovní společnosti České republiky s výsledkem, že u Stavební spořitelny České spořitelny měl žalobce zřízen účet se zůstatkem 1.355,- Kč ke dni 17.10.2012. Ze zprávy Policie ČR o výsledku finančního šetření ze dne 10.11.2011 vyplynulo, že manželka žalobce dva dny po zajištění neznačeného lihu vybrala ze svého účtu částku 300.000,- Kč a syn žalobce 6 dnů po zajištění neznačeného lihu vybral ze svého účtu částku 310.000,- Kč. Žalovaný proto považuje zjištění skutečných majetkových poměrů žalobce za obtížné nejen s ohledem na možnou účelovost jeho jednání, ale také proto, že nelze prokázat příjmy plynoucí z protiprávní činnosti žalobce. Správní orgán I. stupně vyhodnotil důkazy žalobce předložené k jeho osobním a majetkovým poměrům (výměr invalidního důchodu průkaz ZTP/P, rozhodnutí o přiznání příspěvku na mobilitu, potvrzení o výplatě nemocenské) a současně dbal na to, aby sankce měla dostatečně odrazující účinek pro případnou recidivu žalobce, ale současně pro něj nebyla likvidační. Žalovaný zdůraznil, že u žalobce bylo zajištěno velké množství neznačeného lihu, takže závažnost správního deliktu je již s ohledem na tuto skutečnost vysoká. Vzhledem k výši horní hranice zákonné sazby sankce považuje žalovaný částku uložené sankce při dolní hranici sazby za přiměřenou. Nižší pokuta by neplnila účel individuální a generální prevence. Žalobcem tvrzená analogie výše pokuty a výše škody na spotřební dani je nepodloženým tvrzením, neboť tyto částky spolu nesouvisí.
- K bodu ad. 7): K této námitce žalovaný poukázal na ust. § 2 písm. a) zákona o povinném značení lihu, jenž vymezuje pojem „značený líh“ a na ust. § 2 písm. s) téhož zákona, který vymezuje pojem „neznačeného lihu“. Na základě uvedených zákonných ustanovení je tedy jednoznačně dovoditelné, co se rozumí značeným lihem a co lihem neznačeným.
- Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění – dále jen s.ř.s.) a byl vázán obsahem žalobních bodů uvedených v žalobě (ust. § 75 odst. 2 s.ř.s.).

Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil u žalobce proběhla dne 11.2.2011 domovní prohlídka v místě podnikání v prostorách rodinného domu a jeho přilehlých nebytových prostorách, a to Policií ČR. Při domovní prohlídce bylo zjištěno skladování vybraných výrobků – lihu neznačeného kontrolními páskami, jenž byl specifikován v protokolu o domovní prohlídce stejně jako skladování kontrolních pásek. Ve dnech 16. a 17.2.2011 pracovníci správního Celní správy ČR provedli v prostorách skladu Policie ČR odebrání vzorků zajištěných vybraných výrobků, které byly podrobeny laboratorním zkouškám. Protokoly o zkouškách provedených celně technickou laboratoří (dále jen CTL) prokázaly, že ve všech případech se jedná o líh, tedy že ve vzorcích byl zjištěn obsah etanolu vyšší než 15 %. Policie ČR pak předala orgánům celní správy pro účely správního řízení zajištěné lihoviny a kontrolní pásky. Na základě uvedeného celní úřad vydal dne 17.9.2012 pod č.j. 8048-2/2012-096200-021 příkaz, jímž rozhodl o správním deliktu žalobce. Žalobce podal proti příkazu

odpor. V dalším řízení pak celní úřad oznámil zástupci žalobce ukončení dokazování a dal mu možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům. Dne 6.2.2013 obdržel celní úřad podání žalobce k doložení osobních a majetkových poměrů, kdy předložil potvrzení úřadu práce, že je držitelem průkazu ZTP/P, fotokopii tohoto průkazu, rozhodnutí úřadu práce o přiznání příspěvku na mobilitu, oznámení ČSSZ o vyplácení důchodu od ledna 2013 ve výši 9.307,- Kč, potvrzení ČSSZ o výplatě nemocenské v období od 18.8.2010 do 1.9.2011 a zprávu o zdravotním stavu žalobce. Žalobce současně uvedl, že je osobou zdravotně těžce postiženou, imobilní s invalidním důchodem 3. stupně a že žádá zohlednění těchto skutečností při uložení sankce. Následně celní úřad vydal rozhodnutí ze dne 1.3.2013 č.j. 2616-3/2013-580000-12, jímž bylo rozhodnuto, že žalobce se dopustil správního deliktu podle ust. § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu tím, že minimálně dne 11.2.2011 neoprávněně nakládal v místě podnikání v prostorách rodinného domu ve výroku rozhodnutí specifikovaným neznačeným lihem a kontrolními páskami, čímž porušil právní povinnost uloženou § 3 odst. 1 zákona o povinném značení lihu. Za tento delikt mu byla uložena sankce pokuty ve výši 150.000,- Kč a současně propadnutí specifikovaného neznačeného lihu a kontrolních pásek. Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného. Součástí správního spisu je zpráva Policie ČR ze dne 10.11.2011 o výsledku finančního šetření, protokol o domovní prohlídce ze dne 12.2.2011, daňové přiznání žalobce k spotřební dani z lihu za zdaňovací období únor 2011 podané dne 30.4.2012, protokoly o laboratorních zkouškách provedených CTL, usnesení Policie ČR ze dne 23.3.2012 č.j. KRPM-13658-908/TČ-2010-140981, jímž bylo zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 trestního zákoníku a dále usnesení Okresního státního zastupitelství v Šumperku ze dne 21.6.2012 č.j. 2 ZT 55/2012-30, jímž bylo trestní stíhání žalobce pro trestný čin podle ust. § 240 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně zastaveno.

První žalobní bod, v němž žalobce namítá, že v posuzované věci se jedná o souběh trestného činu a správního deliktu, takže projednáním správního deliktu došlo k porušení zásady *ne bis in idem*, případně překážky *rei iudicata*, krajský soud důvodným neshledal. Žalobci lze přisvědčit v tom, že judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS), a to rozsudek NSS ze dne 16.4.2008 č.j. 1 As 27/2008-67 jednočinný souběh trestného činu se správním deliktem vylučuje, ovšem za předpokladu, že oba chrání stejný okruh společenských zájmů. Je-li taková podmínka u správního deliktu a trestného činu splněna, je třeba na základě analogie legis aplikovat ust. § 94 zákona o přestupcích, podle kterého správní orgán, který rozhodl o uložení pokuty, své pravomocné rozhodnutí zruší, zjistí-li, že pachatel byl za týž skutek soudem pravomocně odsouzen nebo obžaloby pravomocně zproštěn. Zmíněný judikát však nelze podle názoru krajského soudu vztáhnout na případ žalobce, neboť v posuzované věci není splněna právě ta základní podmínka, že trestný čin a správní delikt chrání stejný okruh společenských zájmů. Obsahem správního spisu má krajský soud za prokázané, že žalobce byl trestně stíhán za spáchání trestného činu dle ust. § 240 odst. 1 trestního zákoníku, jehož skutková podstata zní: „*Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na úrazové pojištění, pojistné na zdravotní pojištění, poplatek nebo jinou podobnou povinnou platbu, anebo vyláká výhodu na některé z těchto povinných plateb, bude potrestán odnětím svobody na 6 měsíců až 3 léta nebo zákazem činnosti.*“ Z obsahu citovaného

ustanovení je jednoznačně seznatelné, že společenský zájem, který je tímto ustanovením trestního zákoníku chráněn, je zájem na řádném výběru daní, poplatků a jiných povinných plateb. Správní delikt, který je žalobci v posuzované věci kladen za vinu, je vymezen ust. § 19 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu tak, že *právník osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že neoprávněně nakládá s neznačeným lihem nebo kontrolními páskami*. Ust. § 2 téhož zákona, které vymezuje pojmy pro účely tohoto zákona, pod písm. p) určuje, že *nakládáním s lihem se rozumí jeho prodej, doprava, skladování, distribuce, přeprava, převzetí, držení, dovoz nebo vývoz*. Ust. § 2 písm. r) téhož zákona pak stanoví, že *nakládáním s kontrolní páskou nebo jejím padělkem se rozumí výroba, uvádění do oběhu, prodej, přeprava, doprava, skladování, distribuce, převzetí, užití, držení, dovoz nebo vývoz*. Tato ustanovení je nutno vykládat v souladu s předmětem úpravy, který je vymezen v § 1 zákona o povinném značení lihu tak, že zákon stanoví povinnost značit líh, podmínky nakládání s lihem a výkon správy a kontroly nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem. Z uvedeného je dovoditelné, že společenské zájmy, které chrání zákon o povinném značení lihu, mají zcela jiný charakter než společenské zájmy chráněné ust. § 240 trestního zákoníku. Lze přisvědčit žalobci v tom, že zákon o povinném značení lihu přispívá k zajištění výkonu státní správy a kontroly v souvislosti s výběrem spotřební daně z lihu, ale pouze sekundárně a jeho účel v tom nespočívá. Účelem zákona je ochrana společnosti před nekvalitním a nelegálním lihem. Žalobcův závěr, že zákon o povinném značení lihu chrání stejný společenský zájem jako § 240 trestního zákoníku, považuje krajský soud za zcela nepodložený a mylný.

Žalobní bod 2), v němž žalobce namítá nekritické převzetí závěrů policejních orgánů správními orgány, považuje krajský soud především za velmi obecné tvrzení. Žalobce nespécifikuje důvody, pro které správní orgány neměly ze závěrů policie vycházet. Z obsahu správního spisu je seznatelné, že žalobce nikdy v průběhu správního řízení skutková zjištění a podklady získané v souvislosti s domovní prohlídkou a dalšími šetřeními Policie ČR nezpochybnil, nijak je nerozporoval. Naopak z usnesení Okresního státního zastupitelství v Šumperku ze dne 21.6.2012 č.j. 2 ZT 55/2012-30 vyplývá, že žalobce se k jednání, které je mu kladeno za vinu a které mj. spočívalo v tom, že *„dne 11.2.2011 skladoval a prodával v prostorách rodinného domu v B. č. X líh ve spotřebitelském balení, který nebyl opatřen kontrolní páskou určenou ke značení lihu“*, plně doznal a uvedl, že skutečnosti uvedené v usnesení o zahájení trestního stíhání se zakládají na pravdě (odst. 2 odůvodnění označeného usnesení). V průběhu správního řízení o správním deliktu se žalobce vyjádřil pouze ke svým osobním a majetkovým poměrům a předložil za tímto účelem již shora zmiňované doklady. Skutková zjištění policejních orgánů ani v tomto podání ze dne 6.2.2013 nijak nerozporoval. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vypořádal s v podstatě shodnou odvolací námitkou na str. 6 rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že namítané lihoviny uvedené pod položkami 8-11 a 17-20 napadeného rozhodnutí jsou lihovinami, na něž se vztahuje žalobcovo doznání o jejich skladování a navíc z výpovědi členů rodiny zmíněných v usnesení o zahájení trestního stíhání vyplývá, že je žalobce také prodával. Žalobce nevyvrací tvrzení žalovaného, že se k deliktárnímu jednání ohledně všech lihovin doznal, pouze opakovaně vznáší tutéž námitku v rámci žaloby. Pokud žalobce v této souvislosti namítl, že argumentace výpověďmi manželky a syna, na něž je v této části odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazováno, je nepřípustná s ohledem na ust. § 158 odst. 5 trestního řádu, když výpovědi byly učiněny v rámci úředního záznamu a nikoliv jako výpovědi

svědků, krajský soud ani tuto námitku jako důvodnou neshledal, neboť žalovaný nevycházel z výpovědí uvedených osob, ale z obsahu listinného důkazu, jímž je usnesení o zahájení trestního stíhání. Na stejném místě v napadeném rozhodnutí se žalovaný vypořádal také s námitkou ohledně lihovin uvedených pod položkami 8-11 další argumentací, a to že k těmto lihovinám podal žalobce daňové přiznání a zaplatil spotřební daň, což vylučuje možnost, že by tyto lihoviny mohl pocházet z pěstitelského pálení. Žalobce tento závěr žalovaného zpochybnil v podané žalobě tvrzením, že lihoviny pocházející z pěstitelského pálení spotřební dani z lihu podléhají. S tímto tvrzením lze sice souhlasit, nicméně nemůže vyznít na obranu žalobce, neboť poplatníkem spotřební daně z lihu není pěstitel, ale provozovatel pěstitelské pálenice. Argumentace žalovaného v napadeném rozhodnutí je tudíž správná a žalobce ji relevantním způsobem nezpochybnil. Ani druhý žalobní bod proto krajský soud důvodným neshledal.

Žalobní bod rozporující argumentaci žalovaného čl. II zákona č. 289/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 289/2009 Sb.), který nabyl účinnosti dne 1.10.2009, považuje krajský soud za zcela nepřípadný, neboť datum účinnosti této zákonné novely je zcela irelevantní za situace, kdy domovní prohlídka u žalobce proběhla dne 11.2.2011, tedy za účinnosti označeného právního předpisu.

Obsahem správního spisu má krajský soud za prokázané, že lihovina označená v žalobním bodě 4) byla podle protokolu Policie ČR o domovní prohlídce ze dne 12.2.2011 zajištěna v rodinném domě žalobce (str. 9 protokolu o domovní prohlídce). Žalobní bod zpochybňující uvedenou skutečnost je proto v rozporu s obsahem správního spisu, a proto je zcela nedůvodný.

Ani další žalobní bod krajský soud důvodným neshledal. Žalovaný se na str. 7 napadeného rozhodnutí vypořádal se stejnými odvolacími námitkami, tj. neprokázáním naplnění pojmu „neoprávněné nakládání s neznačeným lihem“ a pojmu „neoprávněné nakládání s kontrolními páskami“, když uvedl s odkazem na ust. § 2 písm. p) zákona o povinném značení lihu, že neoprávněným nakládáním s lihem se rozumí také jeho prodej a skladování a neoprávněným nakládáním s kontrolní páskou nebo jejím padělkem se pak ve smyslu ust. § 2 písm. r) téhož zákona rozumí kromě jiného skladování. Obsahem správního spisu je jednoznačně prokázano, že se žalobce neoprávněného nakládání s lihem jakož i neoprávněného nakládání s kontrolní páskou dopustil. Krajský soud se se závěry správních orgánů obou stupňů plně ztotožňuje a nesdílí názor žalobce, že se nevypořádaly s naplněním shora označených zákonných pojmů. Žalovaný v napadeném rozhodnutí (str. 7) dále uvedl, že jelikož žalobce není osobou registrovanou ve smyslu ust. § 7 zákona o povinném značení lihu, nemohl mít vůbec v držení kontrolní pásky a nebyl oprávněn s nimi jakkoli nakládat. Správní orgány tedy neopomenuly uvedení právní povinnosti, kterou žalobce porušil skladováním kontrolních pásek, jak žalobce tvrdí v žalobě, naopak žalovaný dostatečně srozumitelně vyjádřil, že žalobce se dostal do rozporu se zákonem již tím, že vůbec kontrolní pásky skladoval. Žalobce v podané žalobě tyto závěry žalovaného nijak relevantně nezpochybnil.

V dalším žalobním bodě žalobce namítl nepřiměřenost výše uložené sankce, a to, že prokázané žalobcovy osobní a majetkové poměry se neodrazily v rozhodnutí správních orgánů o výši sankce. Obsahem správního spisu má krajský soud za prokázané, že žalobce již v průběhu správního řízení namítl a prokázal své osobní a příjmové poměry, jak již bylo výše uvedeno. Správní orgán I. stupně se odůvodněním výše uložené sankce zabýval na str. 8-9 svého rozhodnutí. Správní orgán v prvé řadě zdůraznil velké množství neznačeného lihu, který byl u žalobce zjištěn (1 064,41 l), což samo o sobě určuje vysokou závažnost správního deliktu. Dále poukázal na judikát NSS ze dne 20.4.2010 č.j. 1 As 9/2008-133, podle kterého má správní orgán povinnost přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele i v případě, že příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Současně však zdůraznil další hledisko uvedené v označeném judikátu, a to hledisko individuální i generální prevence pokuty, které musí být naplněno citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Správní orgán zmínil také své šetření ohledně finanční situace žalobce i příslušníků jeho domácnosti, tj. manželky a syna u bankovních společností v České republice, z jehož výsledků dovodil nejednoznačnost majetkových poměrů žalobce. Poukázal dále na důkazy, které předložil žalobce zejména ke svému zdravotnímu stavu a pravidelným měsíčním příjmům. Správní orgán vyjádřil snahu zohlednit tyto skutečnosti při určení výše sankce, která však současně musí mít odrazující účinek pro případnou recidivu. Jako polehčující okolnost vyhodnotil, že se jedná o první pochybení žalobce. S ohledem na horní hranici sankce, která činí 5.000.000,- Kč, dospěl správní orgán k závěru, že sankce ve výši 150.000,- Kč vzhledem ke všem okolnostem, kdy na jedné straně figuruje zejména závažnost spáchaného deliktu a na druhé straně invalidita žalobce, je adekvátní dané situaci. Nižší pokuta by neměla dostatečně odrazující účinek z hlediska případné recidivy, ať už žalobce nebo ostatních subjektů. Uložená pokuta tak představuje efektivní trest z pohledu individuální i generální prevence. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shledal závěry správního orgánu I. stupně odůvodněnými, jak z pohledu majetkových poměrů žalobce, tak z pohledu účelu individuální i generální prevence pokuty za správní delikt. Při přezkumu správních rozhodnutí soud vždy bere v úvahu to, že ve správním řízení tvoří rozhodnutí obou stupňů jeden celek. V posuzované věci podrobnou úvahu odůvodňující výši uložené sankce obsahuje především prvostupňové rozhodnutí, kdy správní orgán rozhodoval s vědomím své povinnosti zohlednit osobní a majetkové poměry žalobce i bez toho, že by mu toto hledisko výslovně ukládal zákon o povinném značení lihu, tj. rozhodoval se znalostí platné judikatury (viz shora označený judikát NSS). Současně však akcentoval další neméně podstatný závěr již zmiňovaného judikátu NSS, že uložená pokuta musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele správního deliktu, aby splnila hledisko individuální i generální prevence. Z úvahy celního úřadu je seznatelné, že jsou to právě osobní poměry žalobce, zejména jeho invalidita (která se samozřejmě promítá i do jeho majetkové, resp. příjmové sféry), které vedly při značené závažnosti spáchaného deliktu k tomu, že pokuta se pohybovala při dolní hranici zákonem stanovené sazby. Ve prospěch žalobce byla zohledněna také skutečnost, že se jednalo o žalobcovo první pochybení. Na druhé straně nelze opomenout, a k tomuto závěru správního orgánu se soud jednoznačně připojuje, závažnost spáchaného správního deliktu, která je hodnocena jako poměrně vysoká, a to především s ohledem na velké množství neznačeného lihu, s nímž žalobce neoprávněně nakládal. Soud zdůrazňuje především společenskou škodlivost deliktního jednání, které ignoruje státem určené kontrolní mechanismy a umožňuje tak, aby na spotřebitelský trh pronikal líh, který má

neprůkaznou kvalitu a legalitu a představuje tudíž potenciální ohrožení zdraví spotřebitelů. Žalobcova námitka, že nebylo prokázáno, že by byl jeho jednáním poškozen chráněný zájem, tedy zdraví spotřebitele, je z tohoto pohledu irelevantní. Pokud by se tak totiž stalo, mohlo by to vyznít jedině jako přitěžující okolnost. Opačnou situaci však nelze rozhodně považovat za okolnost polehčující, neboť žalobce si musel být vědom nebezpečí, že i takový důsledek jeho deliktního jednání může nastat. Žalobcova námitka, že správní orgány odvodily vyšší sankce mechanicky od výše škody, která vznikla na spotřební dani, je zcela nepodloženým hypotetickým tvrzením. Jak již krajský soud shora uvedl, nepříznivá zdravotní a majetková situace žalobce se v rozhodnutí o uložení sankce projevila, jak vyplývá jednoznačně ze správní úvahy celního úřadu o výši sankce. Krajský soud proto ani tento žalobní bod důvodným neshledal.

Stejně tak krajský soud neshledal důvodným ani sedmý žalobní bod, v němž žalobce v podstatě opakuje odvolací námitku, s níž se žalovaný vypořádal na str. 7-8 napadeného rozhodnutí, kdy žalobcem tvrzenou interpretační nejasnost týkající se ust. § 2 písm. a) a § 2 písm. s) zákona o povinném značení lihu, vypořádal argumentací založenou na použití výkladových metod, a to nejen metody jazykového výkladu, kterou uvádí žalobce, ale také metody výkladem teleologickým a autorským, přičemž svou úvahu zastřešil nálezem Ústavního soudu ze dne 17.12.1997 sp. zn. Pl.ÚS 33/97. Žalobce v tomto žalobním bodě úvahu a argumentaci žalovaného nijak nerozporuje, pouze opakuje tutéž odvolací námitku v rámci správní žaloby. K takto obecně formulované žalobní námitce může soud toliko ve stejně obecné rovině konstatovat, že se závěry žalovaného plně ztotožňuje a v této části napadeného rozhodnutí neshledal žádnou nepřezkoumatelnost či nesrozumitelnost. Závěrem krajský soud podotýká, že dle ustálené praxe správních soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále jen NSS – ze dne 24.8.2010 č.j. 4 As 3/2008-78 nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9.2.2011 č.j. 31Ca 152/2009-44) je určení rozsahu soudního přezkumu zcela v dispozici žalobce. Jím formulované žalobní body však musejí být natolik konkrétní, aby alespoň rámcově určovaly rozsah soudního přezkumu. Soud není oprávněn ani povinen vyhledávat či domýšlet žalobcem obecně tvrzené nezákonnosti, neboť by tím porušil zásadu dispoziční, kterou je soudní přezkum ve správním soudnictví ovládan, ale také zásadu rovnosti účastníků řízení.

V závěru žaloby žalobce pro případ, že by nebyly žalobní námitky shledány důvodnými, učinil návrh na moderaci uloženého trestu, případně na upuštění od něj z důvodu jeho zjevné nepřiměřenosti. Podle ust. § 78 odst. 2 s.ř.s. rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených. Ustálená judikatura vztahující se k otázce moderace dle určuje, že smyslem a účelem moderace není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 19.4.2012 č.j. 7 As 22/2012-23). Ust. § 78 odst. 2 s.ř.s. umožňuje správnímu soudu zohlednit hledisko přiměřenosti sankce jen tehdy, navrhne-li to žalobce a zároveň je správním orgánem uložená sankce zjevně nepřiměřená. Prostor pro zohlednění přiměřenosti ukládané sankce je dán pouze

tehdy, pokud by vytýkaná nepřiměřenost měla kvalitu nezákonnosti, tj. v případě, že by správní orgán vybočil ze zákonných mantinelů při ukládání pokuty, jeho hodnocení kritérií pro uložení pokuty by postrádalo logiku, správní orgán by nevzal do úvahy všechna zákonná kritéria, uložená pokuta by byla likvidační apod. (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 3.4.2012 č.j. 1 Afs 1/2012-36). Z citovaných judikatorních závěrů NSS krajský soud vycházel při posouzení návrhu žalobce. V první řadě se zabýval otázkou, zda je učiněný návrh projednatelný, když žalobce jej formuloval v závěru žaloby jako eventualitu pro případ, že soud namítané žalobní body neuzná důvodnými. Zároveň však žalobce svůj návrh nijak blíže neodůvodnil, tj. neuvedl, z jakých tvrzení a podkladů by měl soud v tomto směru vycházet. Nicméně na základě celkového obsahu žaloby dospěl soud k závěru o projednatelnosti učiněného návrhu s ohledem na jednotlivá žalobní tvrzení. Má přitom za jednoznačné, že žalobce důvod pro moderaci spatřuje ve svém zdravotním stavu a majetkových poměrech. Tato svá tvrzení také nejen ve správním řízení, ale rovněž v souvislosti s podanou žalobou prokázal. Současně žalobce uvedl (v žalobním bodě 7)), že za přiměřenou sankci by považoval pokutu ve výši cca desetiný doměřené spotřební daně. Z platebního výměru Celního úřadu v Šumperku ze dne 9.5.2012 č.j. 4429/2012-096200-024, který žalobce předložil jako přílohu žaloby, soud zjistil, že žalobci byla doměřena spotřební daň ve výši 113.145,- Kč. Desetinu z této částky tedy představuje 11.314,50 Kč. Při posuzování přiměřenosti uložené sankce vycházel krajský soud z toho, že hlavním kritériem při určování přiměřené výše pokuty není primárně skutková podstata správního deliktu, nýbrž intenzita skutkových okolností, s jakou došlo k porušení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě (srov. přiměřeně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4.6.2014 č.j. 11Ad 16/2013-41). Jak již bylo vysloveno shora, zákonem chráněné zájmy v posuzované věci byly porušeny ve značném rozsahu (zejména množstvím lihu, s nímž žalobce neoprávněně nakládal), takže závažnost správního deliktu byla hodnocena jako poměrně vysoká, s čímž se krajský soud zcela ztotožnil, jak konstatoval již výše. Žalobcem prokázaná tvrzení o jeho zdravotním stavu a příjmových poměrech byla zohledněna správním orgánem I. stupně způsobem, který shledal krajský soud přezkoumatelným a logicky správným (viz argumentace k žalobnímu bodu 7), na nějž se zde plně odkazuje). Soud také plně aprobuje úvahu správního orgánu, že je nutno nalézt rovnováhu mezi závažností spáchaného deliktu a invaliditou žalobce, ale současně vzít v úvahu také hledisko individuální a generální prevence. Na základě těchto kritérií, jimiž byla úvaha správního orgánu vedena, dospěl soud k závěru, že uložená pokuta není nepřiměřená. Žalobcem navrhovaná moderace ve výši 11.314,50 Kč by nesplňovala kritérium citelného zásahu do majetkové sféry pachatele (srov. usnesení NSS ze dne 20.4.2010 č.j. 1 As 9/2008-133). V této souvislosti soud podotýká, že žalobce své majetkové poměry tvrdil a prokazoval pouze v rozsahu omezeném na současný zdravotní stav, současné příjmy a platební povinnosti související s krácením spotřební daně. Tyto skutečnosti však nemají relevantní vypovídací hodnotu, pokud jde o celkovou majetkovou situaci žalobce. Nic bližšího ke svým majetkovým poměrům žalobce netvrdil a neprokázal ani v předchozím správním řízení. Byly-li důkazy, které o svých osobních a příjmových poměrech předložil, vyhodnoceny správními orgány shora uvedeným způsobem, jeví se krajskému soudu toto hodnocení při současném zohlednění všech dalších kritérií jako logické a objektivní. Důkazy o tom, že sankce uložená ve výši 150.000,- Kč by byla pro žalobce likvidační, žalobce neuvedl ani ve správním řízení ani v podané žalobě. Vytýkaná nepřiměřenost uložené sankce tedy nebyla krajským soudem shledána, a proto návrhu podle ust. § 78 odst. 2 s.r.s. nevyhověl.

Jelikož krajský soud neshledal žalobu důvodnou, podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s, když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v rámci soudního řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 11. června 2015

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu